18.5.2011

Museot maksuttomiksi

Tämä viikko on nimetty museoviikoksi ja tänään keskiviikkona vietetään kansainvälistä museopäivää. Museoviikon ja –päivän teemana on Muistitalkoot.

Museoiden tehtävänä on tallentaa elettyä aikaa ja elämää, museot ovat kansakunnan yhteinen muisti. Muistitalkoot sopivatkin hyvin museoihin liitettäväksi. Museoita tulee kehittää samoin kuin muistia, jotta ajatus pysyisi kirkkaana.

Museoiden kirjo on laaja. Museoiden omistussuhteita on myös varsin erilaisia aina yksityismuseoista yhteiskunnan ylläpitämiin laitoksiin.

Tavallisimmin museoihin on pääsymaksu. Pääsymaksulla katetaan toiminnan kuluja, mutta käytännössä pääsymaksutulojen suuruus ei päätä huimaa. Hyvä, jos maksun perimisestä aiheutuvat kulut saadaan katettua. Jossain yhteyksissä onkin esitetty, että museot tulisivat olla kaikille avoimia kirjastojen tapaan.

Kirjastot ovat osa yleissivistystämme, samoin museot. Museoiden pääsymaksuja perustellaan sillä, että asiaa arvostetaan paremmin, kun siitä pitää jotain maksaa. Kirjastojen arvostus ja arvo on kuitenkin kiistaton. Maksuttomuus saisi museoiden ovet avautumaan tiuhempaan ja museoiden ylläpitäjät voisivat keskittyä olennaiseen, eli siihen miten toisivat oman museonsa sanoman paremmin esille.

Markin sattumat

*** Perjantaina** Kortesjärven liikuntatalolla ja lähiympäristössä järjestetään Kid's actio –tapahtuma. Monenlaista toimintaa on luvassa.

*** Tällä viikolla** vietetään museoviikkoa. Lauantaina on säpinää Jääkärimuseon ja Markin museon ympäristössä. Poiketkaapa paikalla!

*** Härmä-elokuvan** näyttelijät harjoittelivat eilen tiistaina Lapualla Ränkimäen talomuseolla muun muassa eteläpohjalaisen murteen puhumista. Elokuva valmistuu ensi vuoden helmikuussa. Silloin kuulemme miten murreopit ovat menneet perille.

Kortesjärven Ns. järjestää romunkeräyksen

Kortesjärven Nuorisoseura järjestää romunkeräyksen ajalla 6.-12. kesäkuuta. Nuorisoseuran pihamaalle sijoitettavalle vaihtolavalle voi tuoda kaikenlaiset metalliromut, autot, traktorit, aurat ja pellit.

– Nyt kannattaa kevätsiivoukseen paneutua toden teolla ja koota kartanolta kaikki metalliromut pois. Vanhat autonromut voi tuoda akkuineen ja öljyineen, kertoo Kortesjärven Nuorisoseuran puheenjohtaja **Sylvi Hautamäki.**

Hautamäki toteaa, että ympäristöasiat ovat nuorisoseuraväelle tärkeitä.

– Nuorisoseurassa tunnetaan ympäristövastuuta. Kierrätys yksi keino osallistua maailman ympäristövaroista huolehtimiseen.

Linnut kiikarissa

Käki kukkunut 15.5. Kortesjärven Pielisessä.

Kaikuja Pietarsaaresta

*Ensi lauantaina Pietarsaaressa on museokarnevaalit. Pietarsaaren Museon sisäpiha muuttuu markkinapaikaksi, jossa merimiehet, hienot rouvat, sotilaat ja torieukot tapaavat toisiaan kaupanteon merkeissä. Yli kolmekymmentä seudun museo- ja kotiseutuyhdistystä vastaavat käytännön järjestelyistä. Karnevaalien tarkoituksena on herättää kiinnostusta paikallishistoriaan ja värvätä uusia jäseniä lähialueen lukuisiin museo- ja kotiseutuyhdistyksiin.

Tarkoitus on myös, että karnevaali olisi hauska tapahtuma. Kävijät voivat kokeilla ja nähdä vanhoja käsityömenetelmiä ja leikkiä vanhoja leikkejä. Kaduilla liikkuu vanhoja autoja, terva tuoksuu ja pelimannimusiikki raikaa. Saippuan ja punamullan tekoa voi seurata livenä ihan vieresti. Syötävää on tarjolla monen laista kuten kokonaisena paistettua porsasta, savukalaa, museorinkeleitä, lettuja ja karkkeja. Tapahtuman yhteydessä järjestetään monenlaisia kilpailuja, joissa voi voittaa arvokkaita palkintoja. Karnevaaleilla on mahdollista bongata myös tunnettuja henkilöitä. Paikalla on ainakin Runeberg, Topelius, Aspegren ja monia muita 1800-luvun julkkiksia. Lisäksi kaupungin historiaan voi tutustua opastetuilla bussireissuilla. Karnevaalialueelle on vapaa pääsy.

*Huomenna Järviseututalolla on normaali torstaitapaaminen kello 10. Olemme varanneet lisäpaikkoja Halkosaaren kesäteatteriin 7.8. kello 14 alkavaan näytökseen. Kysy matkasta Maijalta, Veikolta tai Auliksella. Heiltä selviää bussin lähtöaika ja ruokailupaikka sekä hinta. Seuraavana torstaina onkin sisäruokintakauden päättäjäiset kello 17. Silloin syödään pakastimet tyhjiksi, kuunnellaan musiikkia ja laulua omasta takaa sekä kisataan vanhan ajan tavan mukaan hevosen kengän ja nuolen heitossa. Vielä on viikko aikaa keksiä lisää sopivia lajeja leikkimieliseen kilpaan.

*Suomi on nyt jääkiekon maailmanmestari. Voiton lisäksi tuli suomenkieleen vielä uusi sanakin. Ilmaveivi eli Mikael Granlundin tekemä uusi maalin tekotapa jää varmasti pysyvästi suomalaisten sanavarastoon.

Matias

Tiirassa Evijärvi-Seuran 60-vuotisjuhlanäyttely

EVIJÄRVI
Rita Haapasaari

Evijärvi-Seura täyttää tänä vuonna kuusikymmentä vuotta ja sen kunniaksi kunnantalon taidetila Tiiraan on kerätty seuran vuosien varrella hankkimaa taidetta. Näyttely on avoinna kunnantalon aukioloaikoina touko- ja kesäkuun ajan.

Seura on hankkinut taidetta erityisesti evijärveläisiltä, evijärveläissyntyisiltä tai Evijärvellä vaikuttaneilta taiteilijoilta. Lisäksi seura on kehystänyt lähes kaikki Evijärven joululehden kannet. Kansina on ollut sekä taiteilijoiden että harrastajien ja lasten piirroksia, maalauksia ja valokuvia.

Teokset on sijoitettu julkisiin tiloihin eri puolille Evijärveä, joten ne ovat jo tähänkin saakka olleet kaikkien pitäjäläisten ja vieraiden nähtävillä. Nyt teokset on haluttu kerätä yhteen paikkaan.

Teoksissa on muun muassa kunnantalon yläkerrasta kolme Martti Ruuhisen upeata puureliefiä Kyntäjä, Kuntakokous ja Tukkijoella ja Evijärvellä asuneen Aleksanteri Ahola-Valon viisi linokaiverrustyötä 1930-1960-luvuilta. Ahola-Valo asui Evijärvellä 1980-luvulla ja hänen äitinsä oli kotoisin Evijärveltä.

Lisäksi on Kyösti Tolosen ja Elina Förstin sekä evijärveläisten harrastajataiteilijoiden Hilja Elgbackan, Tuulikki Seppälän ja Liisa Kallion teokset.

Samalla reissulla, kun katsastaa Tiiran tarjonnan, kannattaa huomioida myös kunnantalon pihassa seisova Risto Saalastin uittomiespatsas, joka paljastettiin Järviseudun kotiseutupäivien yhteydessä vuonna 1992. Patsashanke toteutui Evijärvi-Seuran, kunnan ja kaikkien pitäjäläisten yhteisen voimainponnistuksen tuloksena.

Kyösti Tolosen maalaus Evijärven vanhasta kunnantalosta.

Martti Ruuhisen Kuntakokous.

Sukututkijoille helppo hakutaulukko nettiin

EVIJÄRVI
Päivi Kultalahti

Evijärven sukututkijat ovat julkaisseet verkossa evijärveläisten talojen ja sukujen tutkimusta helpottavan taulukon.

Suuren urakan takana on Johannes (Jussi) Kupila, yhteistyössä Mauno Puotisen ja Erkki Joensuun kanssa.

Ensin luetteloitiin Evijärven kylät ja talot alekkain excel-taulukkoon. Perustaulukko tehtiin 1800-luvun puolessavälissä tehdyn Isojaossa määriteltyjen jakokuntien ja numeroiden mukaisesti.

Sitten etsin jokaista taloa vastaavan dokumentin kunkin vuoden rippikirjan perusmateriaalista, Johannes Kupila kertoo.

Taulukon sovitti verkkokäyttöön Erkki Joensuu. Taulukon sarakkeissa "risuaitaa" eli #-merkkiä napauttamalla avautuu linkki Suomen sukuhistoriallisen yhdistyksen arkistossa olevaan alkuperäiseen kuvadokumenttiin. Evijärveläiset sukututkimuksen harrastajat skannasivat nämä dokumentit arkistoon talkoilla Lappajärven museotalolla noin vuosi sitten SSHY:n ohjeiden mukaisesti.

Mauno Puotisen mukaan Järviseudun rippikirjatiedot ovat ainutlaatuisia tarkkuudessan.

Täällä eivät kirkot ole palaneet, Mauno Puotinen huomauttaa. Vain isonvihan aikainen kirja puuttuu.

Uuden taulukko-ohjelman avulla pääsee perille evijärveläistalojen asukastiedoista rippikirjoittain eli noin kymmenen vuoden välein 1600-luvun lopulta aina 1860-luvulle saakka. Evijärven sukututkijat heittävät haasteen muillekin järviseutulaisille, jotta kukin toteuttaisi taulukon omasta pitäjästään.

Suurin työ tulee ehdottomasti olemaan Kortesjärvellä, jonka rippikirjoja löytyy ainakin neljän eri kappelin tiedoista.

Taulukkoon pääsee tutustumaan Seudun tarinat -sivuston kautta www.jarviseudunsanomat.net/dokuwiki/doku.php -pääsivun alkusanoissa olevasta linkistä "rippikirjahakemisto".

Linkki Seudun tarinoihin löytyy myös Järviseudun Sanomien kotisivun kautta etusivun oikeanpuoleisen sivupalkin alimmasta laatikosta.

Evijärven sukututkijoiden yhdistys on perustettu 1990-luvun lopulla. Aktiivisia sukututkijoita kokoontuu säännöllisesti kymmenkunta kansalaisopiston ylläpitämään sukututkimuspiiriin. Yhdistys on hankkinut sukututkijoiden käyttöön lähdeteoksia, mikrokortteja ja lukulaitteita.

Omina julkaisuinaan yhdistys on julkaissut viime vuosikymmenellä neljä "puhtaaksi kirjoitettua" rippikirjaa, joita löytyy myynnissä ainakin Järviseudun Sanomien Evijärven konttorilta.

Johannes Kupila (vas.) tutkii Mauno Puotisen kanssa internetissä Evijärven rippikirjahakemistoa. Kuva Päivi Kultalahti.

Penttiset vieraina Kyrönniemessä

Kyrönniemen leirikeskuksessa Lappajärvellä lähetysseuroihin tullut väki sai ihailla juuri puhjennutta kevättä ja jäistä vapautunutta järveä.

Ruokasalissa nautitun kahvin jälkeen vaellettiin leirikeskuksen tunnelmalliseen kirkkoon.

Suvivirsi herkisti mielet.

Mikko Elenius puhui aiheesta Kaitse minun lampaitani.

Kirkon penkissä istui myös eläkkeellä oleva Lappajärven kirkkoherra Hannu Penttinen, joka teki omaa kaitsemistyötään Lappajärvellä 25 vuotta.

Lappajärveläisiä oli kirkon täydeltä tullut tapaamaan häntä ja hänen Kirsti-vaimoaan sekä kuuntelemaan entisen kirkkoherran puhetta ja tuttua ääntä, joka on hoitanut seurakuntalaisia iloissa ja suruissa.

Penttiset ovat lähetystyön ystäviä ja he saivat nähdä, että tämä kirkolle kuuluva työ jatkuu Lappajärven seurakunnassa.

Paikalla olleelta luottamustyön johdolta Penttiset kuuli vat seurakunnan ajankohtaisia asioita.

Penttiset viettävät eläkepäiviään Hyvinkäällä lähellä tyttärensä perhettä ja kolmea lastenlastaan.

Seurojen jälkeen Torpanmäellä nautittiin makkarat ja suoritettiin arvonta.

Kahvi- ja arpajaistuotto lähetyksen hyväksi oli 375,25 euroa.

Teksti: **Leena Juntunen**, kuva: **Valtteri Salo**.

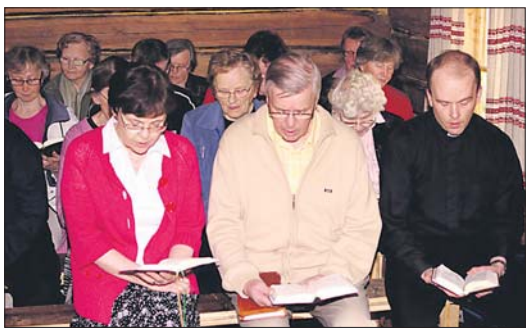

Penttiset ja Mikko Elenius.

Viikon väläys

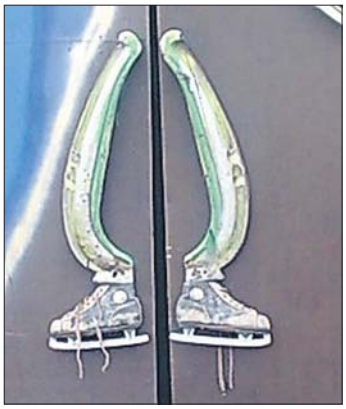

Lätkähurmos oli suuri myös Vimplissä. Anteron Aittamuseolla kekseliäs Antero ja Aila tekivät taidetta leijonien voiton kunniaksi. Onnea ja kiitos. Ihanaa leijonat ihanaa.

Lukijan loola

toimitus@jarviseudunsanomat.fi

Teks-teks

Voit lähettää lukijapalautetta lyhyesti tekstiviestillä numeroon **040 594 8380 normaalin tekstiviestin hinnalla.**

Totuus ja tilastot ovat eri asia Evijärven lääkäripalveluissa. Kontrollikäynnit jatkuvat kauan ennenkuin pääsee jatkohoitoon erikoislääkärille, nämä useat kontrollikäynnit näkyvät sitten tilastoissa. Kivun hoito on tärkeää! A. Perkkalainen ei ole ilmeisesti ollut oikeasti kipeänä Evij tk:n vastaanotolla?

Kommentti Evijärveltä

Pienen koiran (kissan) suru

Oi kun minä olin suloinen.
Oi kun olin onnellinen.
Sinä kotiisi minut hait.
Luulin että onnen sain.
Kun vartuin hiukan vanhemmaksi,
minun oloni muuttui huonommaksi!
Minut häkkiin pieneen suljettiin?
Ja kun itkin, ohi vaan kuljettiin!
En ole kettu, enkä supikaan.
Ja en tälläistä ymmärrä ollenkaan?
Olen pieni ja yksinäinen, koira vaan.
Ja petyin kun luulin täältä kodin saan?
On ihminen raaka ja tunteeton!
Toivon, että joillakin sydän on?

Nimim. **EP OK**

Abloy-avain löydetty

Löydetty pe 13.5. Lappajärven helluntaiseurakunnan parkkipaikalta abloy-avain. Avainta voi kysellä Järviseudun Sanomien toimistosta.

Pesiskypärä liikenteessä

Taas on tullut kovien ja korkeiden heittojen sekä jokipallojen aika täällä Vimpelissä. Pesäpallokauden alkaminen on tuonut liikenteeseen treeneihinsä ja peleihinsä polkupyörillään rientävät juniorit. Vimpeliläistapaan pesäpallokypärä keikkuu päässä kun ajetaan pyörällä esimerkiksi liikuntahallin tekonurmelle tai aamulla kouluun, kun liikuntatunnilla pelataan kansallispeliä.

Mitä miettii lapsi tai nuori joka on mukana liikenteessä – tosin kaupunkeihin verrattuna melko hiljaisessa – pesäpallokypärän kanssa? Ehkä ei mieti mitään. On vain yksi kantamus vähemmän, kun pyöräilykypärä korvataan pesiskypärää käyttämällä. Kaveritkin käyttävät pesiskypärää liikenteessä. Mutta mitä miettii aikuinen, joka päässtää jälkikasvunsa päälaen kohdalta melko avonaisen kypärän kanssa liikenteeseen? Pyöräilykypärällä suojataan päätä iskuilta onnettomuuden kohdatessa. Luulenpa, ettei pesäpallopeliin tarkoitettu kypärä suojaa päätä samalla tavalla kuin pyöräilyä varten kehitetty.

Vaikka pyöräilykypärän käyttöpakko on lakiin kirjattu, ei käyttämättömyydestä seuraa rangaistusta. Tieliikennelaki sanoo, että polkupyöräilijän ja polkupyörän matkustajan on ajon aikana yleensä käytettävä asianmukaista suojakypärää. Mielestäni pesäpalloilijaa pelitilanteissa suojaava kypärä ei ole asianmukainen, kun puhutaan pyöräilystä. Tulee mieleen vanha vitsi kanannmunasta, pyöräilykypärästä ja tornitalosta.

Viime vuonna liikenteessä kuoli 16 pyöräilijää. Heistä 14 ei käyttänyt pyöräilykypärää. Se, että eilen, viime viikolla tai kaksi vuotta sitten ei itselle tapahtunut pyöräilyonnettomuutta ei tarkoita, ettei onnettomuus voisi kohdata tänään, ensi viikolla tai lokakuussa. Meiltä vanhemmilta pyöräilykypärän käyttö unohtuu myös. Ollaan esimerkkejä omalle jälkikasvulle tässäkin asiassa ja käytetään pyöräiltäessä pyöräilykypärää. Onneksi sentään koulun pyöräretkillä pyöräilykypärä on pakollinen, eikä pesäpallokypärää hyväksytä halvaksi korvikkeeksi.

Huolestunut isä